

46 184 / 7 - 4996

Národní památkový ústav

Došlo: 21.07.2016 10:10:09

Č. j.: NPU-310/57745/2016

Listů: 1 Příloh: 3

01000819500

Ministerstvo kultury

Maltézské náměstí 471/1
118 11 Praha 1

Telefon: 257 085 111
Fax: 224 318 155
E-mail: epodatelna@mkcr.cz

Radek Steinbach, č. p. 33, 588 08 Mirošov

Bedřich Steinbach, Zahradní 1259, 751 31 Lipník nad Bečvou

Renata Kadaňková, Na Zelince 1264, 751 31 Lipník nad Bečvou

Váš dopis značky

Naše značka
MK 33458/2016 OPP

Vyřizuje/linka
Mgr. Alena Pavlůsková / 435

V Praze dne:
16. 5. 2016

Věc: Žádost o zrušení prohlášení za kulturní památku č.p. 1 v k. ú. Mirošov u Jihlavy - rozhodnutí

V příloze Vám zasíláme rozhodnutí Ministerstva kultury sp. zn. MK-S 3630/2016 OPP, č. j. MK 33458/2016 OPP ve výše uvedené věci.

Mgr. Petra Ulbrichová
vedoucí oddělení ochrany kulturních památek
odboru památkové péče Ministerstva kultury

MINISTERSTVO KULTURY
Maltézské náměstí 471/1
118 11 Praha 1 – Malá Strana
IČ: 00023671 21

Příloha: Rozhodnutí Ministerstva kultury sp. zn. MK-S 3630/2016 OPP, č. j. MK 33458/2016 OPP ze dne 16. 5. 2016.

Stejnopis rozhodnutí:

Národní památkový ústav, ústřední pracoviště
Národní památkový ústav, územní odb. pracoviště v Telči
Magistrát města Jihlava, úsek státní památkové péče
Krajský úřad Kraje Vysočina, odbor kultury a památkové péče

Ministerstvo kultury

Maltézské náměstí 471/1
118 11 Praha 1

Telefon: 257 085 111
Fax: 224 318 155
E-mail: epodatelna@mkcr.cz

Rozhodnutí nabylo právní moci: 14. 6. 2016

za správnost: *Paulina Šová*

V Praze dne 16. 5. 2016
Č. j. MK 33458/2016 OPP
Sp. zn. MK-S 3630/2016 OPP

ROZHODNUTÍ

Ministerstvo kultury jako příslušný orgán státní správy na úseku státní památkové péče podle ustanovení § 8 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, a zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, oba ve znění pozdějších předpisů, **ruší** prohlášení kulturní památky č. rej. USKP ČR 46184/7-4996, zámek s parkem na pozemcích st.p.č. 16/1, p.č. 5999 a 600 v k.ú. Mirošov u Jihlavy, okr. Jihlava.

V tomto řízení jsou dle § 27 odst. 1 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, účastníky řízení:

Odůvodnění

Ministerstvo kultury obdrželo dne 3. 3. 2016 žádost výše uvedených vlastníků o zrušení prohlášení zámku s parkem na pozemcích st.p.č. 16/1, p.č. 5999 a 600 v k.ú. Mirošov u Jihlavy, za kulturní památku.

Magistrát města Jihlava, úřad územního plánování, jako příslušný správní orgán památkové péče, ve svém dopise ze dne 22. 4. 2016, č. j. MMJ/ÚÚP/854/2016, vyjádřil se zrušením prohlášení předmětné věci za kulturní památku souhlas, a to s následujícím odůvodněním: „Zámek čp. 1 v obci Mirošov, okres Jihlava, kraj Vysočina, byl zbourán v roce 1986. Objekt zámku se nacházel na pozemku parc.č. 600, k.ú. Mirošov u Jihlavy. Jednalo se o rozlehlou jednopatrovou trojkřídlou budovu o půdorysu širokého U, s vysokou Čtyřpatrovou věží stojící uprostřed severního průčelí. K zámku se přimykaly hospodářské a objekty s vnitřním dvorem, na pozemku parc. č. 599, k.ú. Mirošov u Jihlavy, a zámecká zahrada na pozemku parc.č. 16/1, k.ú. Mirošov u Jihlavy. Poslední majitelé zámeckého areálu pocházeli z rodu Richlých a Steinbachů. V roce 1949 zámek převzal stát a předal ho do užívání státním statkům. V roce 1984 byly hospodářské budovy Ministerstvem kultury odpamátněny. V roce 1985 se Část zámku zřítíla pro naprostou zanedbanost údržby a v roce 1986 byl památkově chráněný

objekt zámku zbourán. Zůstala jen dlouhodobě neudržovaná zámecká zahrada. Asanovaný objekt nebyl bohužel blíže zdokumentován.

Dnešní stav zámeckého areálu nasvědčuje o pozůstatcích přírodně krajinářského parku s úpravou ve stylu anglického romantického parku, který byl ohrazen kamennou zdí. Dodnes se na místě zachovaly torzální části ohradní zámecké zdi na jižní a východní straně. Podobně torzálně se na místě asanovaných objektů zámku nacházejí části nadzemního cihelného zdiva, a to zejména na západní a jižní straně pozemku par.č. 600, k.ú. Mirošov u Jihlavy. Z původní zahrady je dodnes patrná cestní síť s terasami, alejemi přerostlých stromů, centrální mýtinou, a snad i jezírky a studnami. V jihovýchodním cípu zahrady se nachází kamenný smírčí kříž, na východní straně při hraně torzální ohradní zdi zůstal dochovaný kamenný obelisk s vyrytými německými nápisy. V areálu rostou některé chráněné okrasné rostliny jako pozůstatek původní pěstěné vegetace zámecké zahrady (rybízy, lilie, atd.).

Po provedené obhlídce na místě je nutno konstatovat zcela zanedbaný stav areálu, který vyplývá z pohnuté historie areálu a zejména ze ztráty jeho hlavního objektu - zámku. Vzhledem k chybějící dokumentaci areálu je jakákoli obnova původních objektů i původní zahrady nemožná. Velmi žádoucí je ale revitalizace zahrady na pozemku parc.č. 16/1, k.ú. Mirošov u Jihlavy, a to v parkové úpravě, s obnovou cestní sítě a s respektem k pozůstatkům celistvých Částí teras a ohradní zdi, přičemž součástí parku zůstane smírčí kříž, obelisk a hodnotná vegetace. Vhodné by bylo v parku umístit tabulku informující o historii zámeckého areálu.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem zrušení prohlášení za kulturní památku doporučujeme za podmínky, že bude zároveň neprodleně projednán návrh na prohlášení kamenného smírčího kříže na jihovýchodním cípu pozemku par.č. 16/1, k.ú. Mirošov u Jihlavy, za kulturní památku, a dále také kamenného obelisku s rytými nápisy na východním okraji pozemku par.č. 16/1, k.ú. Mirošov u Jihlavy, za kulturní památku. Areál zámku čp. 1 v Mirošově v současnosti již nelze vnímat jako hodnotu architektonickou a urbanistickou, nicméně lze jej nadále udržet jako doklad historie obce, potažmo celého státu. Pro tento účel ale nespatřujeme nutné udržovat nadále památkovou ochranu nad celým areálem o výměře cca 7ha, ale pouze udržet pod památkovou ochranou dochované hodnotné solitéry.“

Magistrát města Jihlavy není oprávněn nařizovat Ministerstvu kultury podmínky zrušení prohlášení.

Krajský úřad Kraje Vysočina, odbor kultury a památkové péče, ve svém vyjádření č.j. KUJI 32813/2016 ze dne 22. 4. 2016, se zrušením prohlášení uvedené věci za kulturní památku souhlasil. „Kulturní památka je v Ústředním seznamu kulturních památek evidována pod rejstříkovým číslem 46184/7-4996. Původně se jednalo o zámecký areál tvořený budovou zámku, hospodářským zázemím a parkem. V roce 1984 byla zrušena památková ochrana hospodářských budov (přípisem MK ČSR č. J. 18.456/84-VIII). Postupně chátrající budova zámku byla bez vědomí orgánů památkové péče odstraněna v roce 1986. V současné době je tedy jako kulturní památka evidován bývalý zámecký park na parcele č. 16/1 a pozemky p. č. 599 a 600, na kterých původně stály dnes již neexistující budovy.

Přírodně krajinářský zámecký park byl založen na členitém terénu, pozornost byla soustředěna na detailní řešení interiéru, což je krásně čitelné na katastrální mapě z roku 1829. V polovině 20. století byl celý zámecký areál zabrán státem a sloužil pro provoz zemědělského družstva, co se odrazilo na degradaci budov (nakonec byly všechny odstraněny) a na neúdržbě parku. Již na EL kulturní památky je v roce 1968 poznamenáno, že stav parku je neuspokojivý. Tato situace se léty měnila k horšímu. V roce 2007 bylo při GA konstatováno: „... že dlouhodobě neudržován park je na jižní a východní straně ohrazený

torzálně dochovanou zdí z lomového kamene, plocha parku porostlá hustou náletovou vegetací, Členění parku cestami a terasami je téměř nepostřehnutelné, dochovaný kamenný pylon je v narušeném stavu“. Neutěšený „technický“ stav parku potvrdilo i místní šetření dne 21. 4. 2016.

Všeobecně je park definován jako prostor, ve kterém se nachází udržovaná zeleň, často obklopuje významnější budovy. Funkce parku je především estetická a relaxační, některé parky jsou upraveny podle pravidel sadovnické tvorby. Typický park je tvořený zelení (stromy, jiné okrasné dřeviny a rostliny) a architektonickými komponenty (cesty, vodní plochy, dekorativní stavby). Z podstaty účelu mirošovského parku vycházelo také zdůvodnění jeho památkové ochrany na kartě památky: „park dotváří památkové prostředí zámku“. Vzhledem ke skutečnosti, že všechny budovy areálu zámku byly zbořeny, již vazba zanikla a park tuto stěžejní funkci neplní.

Dlouhodobou neúdržbou parku byly setřeny téměř všechny stopy jeho původního členění (např. cesty, terasy, z velké části ohradní zeď a zdobné prvky), dochovaný zůstal kamenný pylon a smírčí kámen (na pozemek druhotně osazený z blízkých polí).

Z hlediska dochování dřevin jsou v 70 let neudržovaném parku ve výrazné převaze náletové dřeviny. Samotná obnova parku ve smyslu památkovém by vyžadovala obnovení původní kompozice a výsadby, což bez vazby na neexistující zámecký areál a vzhledem ke stupni zanedbání postrádá smysl a pro obec Mirošov není nevyhnutelná např. z hlediska zachování čitelnosti historické urbanistické stopy. Samotný park nevykazuje tak výrazné památkové hodnoty, aby bylo nutné uchovat samostatně jeho památkovou ochranu.

Památková ochrana dalších předmětných pozemků p. č. 599 a 600, k. ú. Mirošov u Jihlavy, na kterých stávaly do 80. let 20. století zámecké budovy, nevykazují bez těchto staveb památkovou hodnotu a jejich ochrana se tedy jeví jako bezpředmětná.“

K žádosti o zrušení prohlášení se dále vyjádřil Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Telči: „Areál zámku s parkem byl zapsán do státního seznamu kulturních památek na základě rozhodnutí Školské a kulturní komise Okresního národního výboru v Jihlavě projednaného 26. 11. 1963. Od roku 1969 orgány památkové péče opakovaně upozorňovaly tehdejšího vlastníka na špatný technický stav budov způsobený zcela zanedbanou údržbou a bylo žádáno o urychlenou nápravu (viz spisový archiv uložený v NPÚ ÚOP v Telči). V roce 1984 bylo rozhodnutím MK ČR Čj. 18.456/83 - VI/l po dlouholetém jednání upuštěno od památkové ochrany nevyužitých hospodářských budov, které byly v havarijním stavu. Zámek s parkem a dalšími budovami zůstal i nadále chráněn. V roce 1985 nařídil Okresní národní výbor v Jihlavě r.č. výst.668/84-332-A/5 odstranění stavby objektu zámku v Mirošově čp. 1 kvůli životu ohrožujícímu stavu stavby. Ten údajně nedovoloval ponechat odstranění stavby do doby, než bude zpracována dokumentace pro řízení upuštění od památkové ochrany. I přes žádost Ministerstva kultury ČSR o přerušování řízení ONV, které bylo zahájeno v roce 1984, byla v roce 1986 budova zámku zbořena. Návrh na zrušení památkové ochrany zámku přitom nebyl podán. Plocha zbořeného zámku s hospodářským dvorem byla asanována a na místě bývalého zámku byla dočasně instalována ubytovna.

Zámecký park po patnáctiletém hospodaření Státních statků je již v roce 1961 popisován jako v „dezolátním stavu“. V roce 1970 bylo zjištěno, že ohradní zeď je z větší části pobořena, park není udržován a hustě zarůstá náletovou vegetací. Z dokumentu KSSPPOP v Brně čj. 3548/89 – ÚPP 2716/89 vyplývá, že park byl navržen na zrušení za kulturní památku v roce 1989 z důvodu dlouhodobě havarijního stavu celého areálu. Řízení ale nebylo nikdy zahájeno a zámek i park tak stále figuruji v seznamu kulturních památek.

*Při místním šetření v dubnu 2016 bylo zjištěno, že z areálu zámku zůstal jen dlouhodobě neudržovaný zámecký park. Plocha zbořeného zámku a bývalého hospodářského dvora na parcelách č. 599 a 600 je zarostlá náletovou vegetací. Část plochy zabírá nevzhledná vybetonovaná plocha po dočasné ubytovně. Zámecký park rozkládající se na parcele č. 16/1 dlouhodobě postrádá jakoukoli údržbu. Přes hustou náletovou vegetaci lze ještě s obtížemi určit původní dispozici parku včetně několika solitérních vzrostlých stromů, jejichž přesná identifikace nebyla vzhledem k období zcela možná. Bylinné patro je zastoupeno rostlinným společenstvem hájového charakteru, mimo jiné vzácné lilie zlatohlavé (*Lilium martagon*). V parku jsou dále patrná torza tarasních a ohradních zdí a reliktů drobné architektury (smírčí kámen v jihozápadním rohu parku a nedaleko stojící jehlancový pylon). Torzální stav ohradních zdí a tarasů ale neposkytuje reálnou možnost záchrany a případná rekonstrukce by vedla maximálně k vytvoření kopie. Samotný park je silně degenerován zanedbanou údržbou a jeho ochrana byla přímo spjata s ochranou zámku, s nímž tvořil jeden areál. Památková ochrana již neexistujícího zámku je zcela bezpředmětná, stejně jako památková ochrana s ním spjatého a přes půl století neudržovaného parku, zvláště pak parcel č. 599 a 600, na kterých zámek s hospodářským dvorem stál. Tyto parcely jsou dnes pouhým zbořeníštěm zarostlým náletovou vegetací. Určitá rehabilitace parku je možná i bez památkové ochrany, která zde již postrádá svůj smysl. Upozorňujeme ale na výskyt cennějších rostlinných společenstev hájového charakteru. Nutno také podotknout, že současným majitelům byla památka navracena již ve zbědovaném stavu, kdy zámek již de facto neexistoval a vlastní zámecký park byl silně zanedbaný.“*

Účastníku řízení nebyla dána možnost vyjádřit se k podkladům před vydáním rozhodnutí, protože podle § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, nemusí správní orgán tento úkon činit, pokud se žádosti navrhovatele vyhovuje v plném rozsahu.

Ministerstvo kultury zhodnotilo všechny předložené důkazy jednotlivě i ve vzájemných souvislostech a rozhodlo zrušit prohlášení kulturní památky č. rej. ÚSKP ČR 46184/7-4996, zámek s parkem na pozemcích st.p.č. 16/1, p.č. 5999 a 600 v k.ú. Mirošov u Jihlavy, za kulturní památku, protože v dané věci byl prokázán mimořádně závažný důvod pro zrušení prohlášení za kulturní památku. Ministerstvo kultury především dospělo k názoru, že po odstranění objektu zámku pozemky parku, obzvláště vzhledem k zanedbané údržbě, která zapříčinila ztrátu koncepce parkové úpravy, ztratily zbylé památkové hodnoty. Vzhledem k uvedenému již nemá kulturní památka č. rej. ÚSKP ČR 46184/7-4996, znaky kulturní památky ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 citovaného zákona č. 20/1987 Sb.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podle ustanovení § 152 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, podat ve lhůtě 15 dnů od jeho doručení rozklad. Lhůta pro podání rozkladu počíná běžet podle § 40 odst. 1 písm. a) správního řádu den následující po dni, kdy bylo toto rozhodnutí doručeno. Doručení písemnosti upravuje § 23 a § 24 správního řádu, který stanoví, že nebyl-li adresát tohoto rozhodnutí zastižen, rozhodnutí se uloží v provozovně provozovatele poštovních služeb. Jestliže si adresát uložené rozhodnutí ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy bylo rozhodnutí k vyzvednutí v provozovně provozovatele poštovních služeb připraveno, nevyzvedne, považuje se rozhodnutí podle § 24 odst. 1 správního řádu za doručené posledním dnem této lhůty (od tohoto dne běží v tomto případě lhůta pro podání

rozkladu). Doručení písemnosti pomocí datové schránky upravuje § 17 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, který rovněž stanoví přednostní doručování dokumentů prostřednictvím datové schránky. Nepřihlásí-li se adresát do své datové schránky ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byl dokument dodán do datové schránky, považuje se tento dokument za doručený posledním dnem této lhůty. O rozkladu proti tomuto rozhodnutí rozhoduje ministr kultury. Rozklad se podává u Ministerstva kultury na výše uvedenou adresu.

Mgr. Petra Ulbrichová
vedoucí oddělení ochrany kulturních památek
v odboru památkové péče Ministerstva kultury

